مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه **معاونت آموزش** اداره امتحانات کتبی	بسمه تعالی **امتحانات پایان سال ـ خرداد ۱۳۸۹**		شماره پرونده:
	*	* *	

پایه :	۹	موضوع :	اصول
تاریخ :	۸۹/۳/۱۸	ساعت :	۱۰/۳۰
نتیجه:	به عدد	به حروف	
بازبینی:			

نام : نام خانوادگی : نام پدر :

متولد : ش . شناسنامه : صادره :

شهرستان: مدرسه محل تحصیل :

نام کتاب: کفایة الاصول، از اول ما یتعلّق بصیغة الأمر تا اول بحث نواهی

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. إذا شکّ فی واجب أنّه نفسی أو غیری ولم یکن اطلاق فی المقام فلابدّ من ..... .

أ. الاتیان بما احتمل کونه شرطاً له مطلقاً ☐

ب. اجراء البرائة عما احتمل کونه شرطاً له مطلقاً ☐

ج. الاتیان بما احتمل کونه شرطاً له فعلیاً للعلم بوجوبه فعلاً ☐

د. الاتیان بما احتمل کونه شرطاً له فعلیاً للعلم بوجبه فعلاً اذا یُعلم جهة وجوبه ☐

۲. إن کان الواجب التبعی عبارة عمّا لایتعلّق به ارادة مستقلة فاذا شکّ فی واجب انّه اصلیّ او تبعیّ فبأصالة عدم تعلّق ارادة مستقلّة بـه یثبت انّه .... .

أ. تبعی لو کان التبعی امراً عدمیاً ☐

ب. تبعی لو کان التبعی امراً وجودیاً ☐

ج. اصلی لو کان الاصالة عدمیاً ☐

د. اصلی لو کان الاصالة وجودیاً ☐

۳. إذا شک فی الملازمة بین المقدمة و ذیها فـ ..... .

أ. اصالة عدم الملازمة هی المرجع ☐

ب. لا أصل یرجع إلیه ☐

ج. اصالة البرائة هی المرجع ☐

د. قاعدة کل ما حکم به العقل حکم به الشرع هی المرجع ☐

۴. لمسألة «الأمر بالشئ یقتضی النهی عن الضد»... .

أ. ثمرة و هی تعدّد العقاب إذا کان الاقتضاء لفظیاً ☐

ب. ثمرة وهی تعدّد العقاب إن کان الحاکم به العقل ☐

ج. ان قلنا بدلالة النهی عن الشئ علی الفساد ثمرة و هی فساد الضدّ لو کان تعبدیاً ☐

د. ان قلنا بدلالة النهی عن الشئ علی الفساد ثمرة و هی فساد الضدّ و لو کان توصلیاً ☐

تشریحی:

۱. آیا مقدمه مکروه، مکروه است؟ توضیح دهید.

* حکی عن بعض اهل النظر اشکالٌ فی الواجب المعلّق و هو انّ الطلب و الایجاب انّما یکون بإزاء الارادة والارادة لا تنفکّ عن المراد لأنّها عبارة عن الشوق المؤکّد المحرّک للعضلات نحو المراد. و فیه : أنه غفلة عن کونه محرّکاً نحوه یختلف حسب اختلافه فی کونه ممّا لا مؤونة له او مما له مؤنة و مقدّمات و الجامع أن یکون نحو المقصود بل مرادهم من هذا الوصف فی تعریف الإرادة بیان مرتبة الشوق الذی یکون هو الإرادة و ان لم‌یکن هناک فعلاً تحریک.

۲. اشکال و جواب آن را بیان کنید.

* اذا کان الامر الغیری بما هو لا اطاعة له و لاقرب فی موافقته فکیف حال بعض المقدمات کالطهارات حیث لا شبهة فی حصول الاطاعة و القرب و المثوبة بموافقة امرها و قد تفصّی عنه بأنّ لزوم وقوع الطهارات عبادة انما یکون لاجل أن الغرض من الامر النفسی بغایاتها کما لایکاد یحصل بدون قصد التقرب بموافقته کذلک لایحصل مالم‌یؤتِ بها کذلک لا باقتضاء امرها الغیری، و فیه انه غیر وافٍ بدفع اشکال ترتّب المثوبة علیها.

۳. اشکال و وجه تفصّی را بیان کنید.

* اذا کانت العبادة موسعة و کانت مزاحمة بالأهمّ ببعض الوقت لا فی تمامه یمکن ان یقال: انه حیث کان الامر بها علی حالها و ان صارت مضیّقة بخروج ما زاحمه الأهمّ من افرادها من تحتها امکن ان یؤتی بما زوحم منها بداعی ذاک الامر فانه و ان کان خارجاً عن تحتها بما هی مأمور بها الّا انه لمّا کان وافیاً بغرضها کالباقی تحتها کان عقلاً مثله فی الاتیان به فی مقام الامتثال و الاتیان به بداعی ذاک الامر بلا تفاوت فی نظره بینهما اصلاً. هذا علی القول بکون الاوامر و امر متعلقة بالطبائع و أمّا بناء علی تعلّقه بالافراد فکذلک و ان کان جریانه علیه اخفی.

٤. أ. در جایی که مسجد نجس شده و وقت نماز نیز وسیع است، چنانچه مکلّف به وظیفه‌اش که تطهیر است نپرداخت و نماز خواند، آیا نمازش صحیح است ؟ چرا؟

ب. اگر اوامرمتعلق به افراد باشد، چگونه تصحیح فعل مهم با وجود تکلیف به اهمّ، ممکن است؟

* ان كان الامر باحد الشيئين بملاک انه هناک غرض واحد يقوم به كلّ واحد منهما بحيث اذا اتى باحدهما حصل به تمام الغرض و لذا يسقط به الامر، كان الواجب فى الحقيقة هو الجامع بينهما و كان التخيير بينهما بحسب الواقع عقلياً لا شرعياً و ذلک لوضوح ان الواحد لايكاد يصدر من الاثنين بما هما اثنان ما لم يكن بينهما جامع فى البين لاعتبار نحو من السنخية بين العلة و المعلول و عليه فجعلهما متعلقين للخطاب الشرعى لبيان ان الواجب هو الجامع بين هذين الإثنين.

۵. أ. با اینکه ظاهر هر کدام از دو دلیل، وجوب واجب بعینه است، وجوب جامع چگونه استفاده می‌شود؟

ب. «لاعتبار» دلیل برای چیست؟

* التقييد بالموقّت كما يكون بنحو وحدة المطلوب كذلک ربما يكون بنحو تعدّد المطلوب بحيث كان اصل الفعل و لو فى خارج الوقت مطلوباً فى الجمله و ان لم يكن بتمام المطلوب الّا انه لابدّ فى اثبات انّه بهذا النحو من دلالة، و مع عدم الدلالة فقضية اصالة البرائة عدم وجوبها فى خارج الوقت، ولا مجال لاستصحاب وجوب الموقت بعد انقضاء الوقت.

٦. عبارت «ولا مجال ...» به چه اشکالی اشاره دارد؟ اشکال را همراه با جواب آن توضیح دهید.

* وهل يعتبر فى وقوع المقدمه على صفة الوجوب ان يكون الاتيان بها بداعى التوصل بها الى ذى المقدمة – كما نسب الى شيخنا العلامة ـ أولا؟ الظاهر عدم الاعتبار، لاجل ان الوجوب لم يكن بحكم العقل الّا لاجل المقدمية و التوقف، و عدم قصد التوصل فيه واضح و لذا اعترف بالاجتزاء بما لم يقصد به ذلک فى غير المقدمات العبادية، لحصول ذات الواجب، فيكون تخصيص الوجوب بخصوص ما قصد به التوصل من المقدمة بلا مخصص.

۷. أ. مدّعا و دلیل آن را توضیح دهید.

ب. عبارت « ولذا اعترف ...» دلیل برای چیست؟ توضیح دهید.

۸. مراد از اقتضا در بحث «الامر بالشیء هل یقتضی النهی عن ضده» چیست؟ چرا؟

* لو اقتضى التضادّ توقّف وجود الشيء على عدم ضدّه توقّف الشيء على عدم مانعه لاقتضى توقّف عدم الضدّ على وجود الشيء توقّف عدم الشيء على مانعه؛ بداهة ثبوت المانعيّة فى الطرفين وكون المطاردة من الجانبين، وهو دور واضح.

۹. عبارت «لو اقتضی...» بیانگر چه ادعایی است؟ اشکال «دور» به این ادعا را توضیح دهید.